

КІЦМАНСЬКА ЦЕНТРАЛЬНА РАЙОННА БІБЛІОТЕКА
МЕТОДИЧНО – БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ВІДДІЛ

Бібліотека і книга в процесі національно – патріотичного виховання

З ДОСВІДУ РОБОТИ КІЦМАНСЬКОЇ ЦБС

**КІЦМАНЬ
2018**

Підготували:

Ключинська М. І. – завідувача методично-бібліографічного відділу ЦРБ.

Сохолостюк С.Д. – провідний методист ЦРБ

Пануляк Т. М. – головний методист ЦРБ

Комп'ютерний набір:

Сохолостюк С.Д. – провідний методист ЦРБ

Відповідальний за випуск:

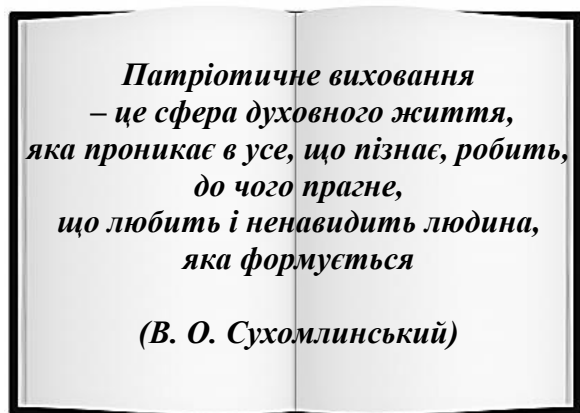
Сухолюк О.М. – директор ЦБС

Бібліотека і книга в процесі національно – патріотичного виховання (З досвіду роботи Кіцманської ЦБС). – Кіцмань: КЦРБ, 2018. – с.

Ел. адреса: **kr_library@ukr.net**

kitsman_biblioteka@ukr.net

oksanacv@ukr.net

У сучасних суспільно-політичних умовах, коли Україна ціною життя Героїв Небесної Сотні, зусиллями українських військових, добровольців, волонтерів відстоює свободу і територіальну цілісність, пріоритетного значення набуває національно – патріотичне виховання.

Бібліотеки Кіцманської ЦБС, маючи високий рівень освіченості та інтелектуальний потенціал, володіючи безцінними книжковими скарбами, відіграють основну роль у формуванні системи цінностей читачів, а саме: духовних, естетичних, моральних, громадянських та національно-патріотичних. Звертаючись до кращих культурних надбань та традицій українського народу, одним із головних завдань книгозбірень є створення виховного

простору, спрямованого на плекання високодуховної особистості, громадянина, найважливішою складовою якого є виховання патріотизму, любові до свого народу, до України.

Патріотизм сьогодні покликаний дати новий імпульс духовному оздоровленню нації, формуванню національно свідомих громадян-патріотів, здатних забезпечити Україні гідне місце у цивілізованому світі. Тож працівники бібліотечних установ району намагаються донести до серця і розуму читача, що патріотизм проявляється в любові до Батьківщини, до свого народу, в повазі до українських звичаїв і обрядів, у відчутті патріота України, в усвідомленні спільності власної долі з долею Батьківщини, у досконалому володінні українською мовою, в усвідомленні моральних та культурних цінностей, знанні історії, звичаїв, обрядів, символіки, що проявляється через систему вчинків, які мотивуються любов'ю, вірою, волею, осмисленням відповідальності перед своєю нацією.

Популяризуючи літературу даної тематики, бібліотекарі сприяють формуванню у читачів стійкості, мужності, вихованню почуття патріотизму, любові до України, наслідування кращих традицій. Працюючи в

цьому напрямку, бібліотечні працівники застосовують різноманітні форми і методи інформаційно – масової роботи, використовують комп'ютерне обладнання. Популяризуючи національно-патріотичне виховання, у бібліотеках-філіях проведено ряд змістовних масових заходів, зокрема: літературно – мистецький вечір «Україно, зозульні діброви, Україно, далеко єси... Україно, яка ж ти чудова, усміхнись у серпанку краси» (ЦРБ); конкурс віршів «Небесна Сотня», історичний репортаж «Моя Україна – найкраща у світі» (РДБ), діалог «Що для мене є неоголошена війна?» (ЦРБ), зустрічі з воїнами АТО «Герої не вмирають» (РДБ, Валява, Киселів, Шишківці, Ошихліби, Неполоківці), патріотичні десанти «Є такий обов'язок – захищати Батьківщину» (Берегомет, Лашківка, Витилівка), години патріотичної книги «Від Святослава до Небесної Сотні» (ЦРБ, Берегомет), історичні уроки «Від Помаранчевої революції до Революції Гідності» (РДБ, Малятинці), зустрічі з афганцями «Болить душа і капає сльоза» (Берегомет, Стрілецький Кут), у приміщенні Інтернет-центру Кіцманської ЦРБ у рамках 13-го Мандрівного міжнародного фестивалю про права людини відбувся тренінг з медіаграмотності та перегляд документального фільму «Канцелярська Сотня» з циклу «Енциклопедія Майдану».

Низку різноманітних масових заходів організовано бібліотеками-філіями з нагоди відзначення суспільно-політичних подій і знаменних дат українського народу та держави.

До Дня Соборності України бібліотеками – філіями проведено: історичну годину «Соборність України під прапором волі» (ЦРБ); патріотичний нарис «Нам берегти тебе, Соборну і єдину!» (РДБ); годину історичної пам'яті «Суверенна моя Україна!» (Брусенки Давидівці); історичний калейдоскоп «Нам треба берегти свою країну – Соборну та єдину Україну» (Реваківці, Кліводин).

До Дня пам'яті Героїв Крут бібліотеками проведено: інформаційну годину «Крути, Крути. Повік не забути» (ЦРБ); історичні читання «Плач рожевої троянди» (Валява), історичну годину «Крути – слава і біль України» (Іванківці), історичну годину «Волі народної дзвін» (Ошихліби); історико-патріотичну екскурсію «Згадаймо юність, що згоріла в Крутах» (Кліводин), патріотичну подорож «Станція Крути в історії України» (Нижні Станівці).

До Дня Перемоги було проведено: книжково – предметну демонстрацію «Нехай живі пам'ятають – покоління знають» (РДБ); книжкові виставки: «Весна

несе нащадкам спогади свої» (ЦРБ), «Незгасима пам'ять і вічна слава» (Нижні Станівці); виставки – пам'ять: «Ми пам'ятаємо» (Борівці, Малятинці); «Пам'ять минулого у наших серцях» (Валява); виставку – заклик «Народе, твоя перемога лише у тобі» (Киселів); урок стійкості «Герої на всі часи» (Оршівці); годину – спогад «Пам'ятаємо. Славимо. Вшановуємо» (Хлівище); пізнавальний арт – урок «Квітка пам'яті» (Іванківці); урок пам'яті «Стала пам'ять людська обелісками», (Ошихліби); відео - калейдоскоп «Нелегкі фронтові дороги вели бійців до Перемоги» (Брусниця) тощо.

До Дня Конституції України проведено: історичну годину «Жити за основним Законом» (ЦРБ), літературно-музичну годину «Квітуй, український краю!» (Ошихліби), годину роздумів «Закон захищає дитинство» (Берегомет) та ін.

До Дня Незалежності України книгозбірнями проведено урок громадянства «Для всіх єдина - Україна» (Берегомет), калейдоскоп цікавих фактів «Дивовижна Україна від Заходу до Сходу» (РДБ), літературний вечір «Живи Україно, живи для краси» (Драчинці), літературно-музичну композицію «Квітуй Україно, незламна державо!» (Суховерхів), поетичний конкурс «Розкажу про тебе, Україно!» (Малятинці),

історичний екскурс «Україна понад усе» (Ошихліби), конкурс на кращий власний вірш «Незалежній Україні слава нині і повік!» (Хлівище).

До Дня Українського козацтва було проведено: урок історичної правди «За землю, за волю, за козацьку долю» (ЦРБ), інтелект-мандрівку «Козацька слава наших предків» (РДБ), відео урок «Всі ми, браття, козацького роду» (Брусниця, Стрілецький Кут, Лужани), годину пам'яті «Козацька слава невмируща» (Драчинці), уроки патріотизму: «Імена та символи козацтва» (Берегомет), «Україна – козацька держава» (Ошихліби).

До Дня Гідності та Свободи центральною районною бібліотекою проведено урок патріотизму «Процвітай, моя ти Батьківщино!», зустріч з учасниками Революції Гідності «Україна гідна свободи», районною дитячою бібліотекою проведено патріотичну вікторину «Україна – країна нескорених», бібліотекою села Кліводин – урок мужності «За Україну, за її волю!», бібліотекою села Хлівище – годину мужності «Сучасні герої України», бібліотекою села Брусниця – Інтернет-панораму пам'яті «Цей день зі сльозами на очах».

до 100-річчя битви під Крутами у кімнаті, присвяченій воїнам УПА, Кіцманського краєзнавчого музею для читачів районної дитячої бібліотеки була проведена патріотична година «Понад усе вони любили свій коханий край... А ти ?».

20 лютого Україна відзначає День пам'яті Героїв Небесної Сотні. З нагоди цієї дати у Кіцманській центральній районній бібліотеці оформлено **книжкову виставку «Герої не вмирають»**, біля якої на протязі дня горіла свічка пам'яті. Всі відвідувачі бібліотеки вшановували пам'ять героїв хвилиною мовчання.

В читальній залі районної дитячої бібліотеки проведено **День пам'яті**, присвячений Героям Небесної Сотні, у рамках якого відбувся **екскурс в історію «Покарані**

за любов до України» та проведено бесіду біля тематичної виставки-реквієм «Вони помирали, щоб жила Україна».

У бібліотеці села Стрілецький Кут проведено *годину – спомин «Ми сотнею пішли у небо»*, присвячену Героям Небесної Сотні. Присутні з цікавістю розглядали фотоматеріали та речі, привезені з Майдану (газети, бруківку, гільзи), які подарував бібліотеці Боднарюк М.Д. – активний учасник Майдану. Хвилиною мовчання вшанували пам'ять полеглих.

В приміщенні бібліотеки села Брусниця було влаштовано *виставку – обговорення «Ми Сотнею в небо пішли»*, під час якої учасники заходу переглянули відеоролики про майданівські трагедії та ознайомилися з розгорнутою фотовиставкою тих незабутніх кривавих лютневих днів 2014 року.

До Великодніх свят центральна районна бібліотека та районна дитяча бібліотека активно долучилася до Акції «Подаруй солдату свято», в рамках якої було передано дитячі малюнки та паски Кіцманському волонтерському центру для відправки нашим мужнім воїнам.

Бібліотеки Кіцманської ЦБС продовжують приймати активну участь у Всеукраїнській акції «Бібліотека українського воїна», що ініційована Міністерством культури України для підтримки бойового духу та патріотичного виховання українських воїнів.

Тож 13 лютого 2018 року працівники центральної районної бібліотеки завітали до Кіцманського волонтерського центру допомоги Українській Армії з книгами, які були зібрані в рамках акції для відправки в зону АТО.

Через світ книг бібліотекарі району намагаються розкривати читачам сторінки історичного минулого й сьогодення українського народу, його культурну й духовну спадщину, стараються показати красу і велич рідної природи та людей, закоханих у свій край. З цією

метою у книгозбірнях Кіцманської ЦБС влаштовано книжкові виставки: «Україно моя, ти одна, як життя» (ЦРБ); «Усе моє, що зветься Україна», (РДБ); «Це моя Україна одяглась, як калина», «Моя єдина Україна» (Неполоківці); «Соборна і єдина моя Україна» (Стрілецький Кут); «Україна – могутня ріка нашої історії» (Брусенки); «Україна: вчора, сьогодні, завжди» (Чортория); «Мій рідний край чудовий – Україна» (Лашківка, Витилівка); «Люби і знай свій рідний край» (Біла, Ревне); «Мальовнича моя Україна» (Южинець); «Хай не буде переводу козацькому роду» (Борівці) та ін..

Важливого значення у формуванні особистості громадянина-патріота надається рідній мові, як безцінному духовному багатству, в якому народ живе, за допомогою якого передає з покоління у покоління свою мудрість і славу, культуру і традиції. Тому, проводячи різні бібліотечні заходи, а саме: *мовознавчі турніри*: «Наша мова калинова»(Малятинці), «Від слова до слова»(Лужани); КВК «Мова народу – це найбільший скарб» (Мамаївці); свято мови «Рідна, калинова, щира і чудова – все це наша мова» (Неполоківці); книжкові експозиції «Мова – державна перлина, нею завжди дорожить» (РДБ), «О, слово рідне, що без тебе я!» (Хлівище); книжкову виставку-колаж «Мова – це

музика для душі, перекладена на слова» (РДБ) – бібліотекарі спонукають читачів не лише до читання та роботи над змістом, а й до збагачення словникового і фразеологічного запасу, розвитку їх мовлення, правильності й виразності читання, стимулюють любов до рідної мови, бо там, де живе рідна мова – живе український народ.

Одним із провідних компонентів системи патріотичного виховання читача є краєзнавча діяльність. Зібрані читачами матеріали з історії рідного краю стають основою естетично оформлених тематичних виставок під час проведення різноманітних масових заходів. Популяризуючи літературу краєзнавчого характеру, у книгозбірнях району було організовано: *День краєзнавства «Відкрий для себе рідне місто», «Буковино моя, я не можу тебе не любити» (ЦРБ); зустрічі з цікавими людьми Кіцманицькини «В бібліотеці побувай, дізнайся про свій рідний край» (ЦРБ, РДБ); краєзнавчі розвідки «Кіцманицька туристична» (ЦРБ, РДБ); книжкову експозицію «Буковина – перлина у барвистому намисті України» (ЦРБ); поетичну виставку – елегію «Я до тебе, мій краю, моя Буковино, незрадливу любов крізь життя пронесу», етнографічний екскурс «Мій рідний край – життя мого перлина» (Неполоківці) та ін.*

Активно долучилися працівники ЦРБ та РДБ до Всеукраїнської мистецької акції «Україна моя вишиванка», яка була проведена у районній дитячій бібліотеці. Вишивали найбільшу карту України разом з колегами, рідними, знайомими і просто земляками.

Щороку в третій четвер травня відзначається Всесвітній день вишиванки – міжнародне свято, яке покликане зберегти споконвічні народні традиції створення та носіння етнічного вишитого одягу.

Долучилися до свята і працівники Кіцманської ЦРБ та РДБ, взявши участь у флешмобі «Цвіт вишиванки».

Завзято бібліотеки району включилися в проведення акції «Життя заради миру», яка присвячена волонтерському руху. З цією метою було проведено патріотичну бесіду «Волонтер – це стан душі» (Лашківка), інформаційну годину «Волонтери пліч-о-

пліч з захисниками України» (Верхні Станівці), День спеціаліста «Волонтер: від доброї волі до доброї долі» (ЦРБ), круглий стіл «Бути волонтером: добра воля, поклик серця чи запит сучасності» (Лужани), патріотичну бесіду «Волонтери врятовують світ» (Берегомет), урок моралі «Нехай комусь тепліше стане від наших добрих, гарних слів» (Киселів) тощо.

Сучасний патріотизм – це нова мода, бути патріотом стильно і модно. Українську символіку, герби та прапори, жовто-блакитні кольори, український традиційний одяг, вишиті рушники працівники книгозбірень району завжди використовують під час проведення масових заходів різної тематики. При цьому стараються не підмінити зовнішніми ознаками патріотизму його глибокої ідейної сутності.

І наостанок хочеться процитувати велику українку Ліну Костенко: ***«А ви думали, що Україна так просто. Україна — це супер. Україна — це ексклюзив. По ній пройшли всі катки історії. На ній відпрацьовані всі види випробувань. Вона загартована найвищим гартom. В умовах сучасного світу їй немає ціни».*** Наша країна – безцінна і ми пишаємося нею. Живімо ж та працюймо так, щоб і вона пишалася кожним із нас!